

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/193/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822202901
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7822202901.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C., dieťa rodičov - matky D. E., C. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, právne zastúpenej JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom so sídlom Hviezdoslavova 4, Rožňava, IČO: 35 544 163 a otca C. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. X, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a návrhu otca o určenie výživného a úpravu stykov s maloletým, takto

rozhodol:

- Okresný súd Rožňava maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky D. E. C. E., nar. XX. XX. XXXX, ktorá je oprávnená a povinná maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.
- Súd otca maloletého C. B., nar. XX. XX. XXXX zaväzuje prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX vo výške 100,- k rukám matky vopred vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca počnúc od právoplatnosti rozsudku.
- Súd v prevyšujúcej časti konanie o výživnom zastavuje.
- Súd styky otca s maloletým neupravuje, realizáciu stykov ponecháva na dohodu rodičov.
- Súd konanie o zákaz stykov otca s maloletým zastavuje.
- Súd udeľuje namiesto otca C. B., nar. XX. XX. XXXX súhlas na vycestovanie maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX do Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a k jeho osídleniu v uvedenej krajine.
- Súd návrh otca v časti o úpravu stykov s maloletým zamietá.
- Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka – matka maloletého dieťaťa sa návrhom, doručeným súdu dňa 28.11.2022 domáhala zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a zákazu styku otca s maloletým dieťaťom. Svoj návrh dôvodila tým, že maloletý A. nemá vytvorený citový vzťah k otcovi, bojí sa ho, má z neho strach. Otec maloletého je agresívny, závislý na drogách a preto má aj matka strach o svoju bezpečnosť, ako aj o bezpečnosť maloletého syna. Tiež uviedla, že otec maloletého dieťaťa viackrát odišiel z domu

a o maloletého sa nestaral a neprejavoval o neho žiadny záujem. Matka zároveň žiadala zaviazať otca maloletého dieťaťa prispievať na jeho výživu 100,- eur mesačne.

2. Matka maloletého dieťaťa ďalším podaním doručeným súdu dňa 02.01.2023 prostredníctvom svojho právneho zástupcu doplnila svoj návrh, v zmysle ktorého navrhla zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti, keďže s otcom dieťaťa spolu nežijú a ani spoločne nezabezpečujú potreby dieťaťa. Rovnako trvala aj na určení vyživovacej povinnosti zo strany otca na maloleté dieťa hlavne s poukazom na skutočnosť, že došlo k navýšeniu cien potravín, oblečenia a obuvi. Tiež uviedla, že otec maloletého pracuje „načierno“, v minulosti bol viackrát odsúdený za rôznu trestnú činnosť ako aj za zanedbávanie vyživovacej povinnosti na maloleté deti z jeho predchádzajúcich vzťahov. Otec je závislý aj na alkohole, ako aj iných návykových látkach. Pod vplyvom návykových látok býva agresívny nielen na matku maloletého, ale aj na cudzie osoby. Maloletý má z otca strach a doposiaľ odmieta byť v miestnostiach, kde bol svedkom vyčítania svojho otca. Matka ďalej vo svojom podaní uviedla, že má záujem vyriešiť práva a povinnosti otca k maloletému dieťaťu, má záujem zabezpečiť synovi lepší život a dôstojnú budúcnosť a to tak, že si mieni nájsť prácu v zahraničí, konkrétne v F. B. D. E. G. H. za pomoci známych, ktorí jej poskytnú ubytovanie a pomôžu jej nájsť vhodné zamestnanie a maloletému predškolské zariadenie. Otca maloletého o týchto skutočnostiach informovala, avšak nebolo možné sa s ním dohodnúť. S poukazom na uvedené matka žiadala súd, aby zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti a zaviazal otca prispievať na výživu maloletého po 150,- eur mesačne. Pôvodne sa tiež domáhala zákazu styku otca s maloletým dieťaťom, ktorý návrh v priebehu konania zobrala späť a žiadala súd aj o udelenie súhlasu namiesto otca na vycestovanie s maloletým do F. B. D. E. G. H. a k jeho osídleniu v uvedenej krajine.

3. Súd uznesením sp. zn. 8P/193/2022 – 9 zo dňa 19.12.2022 ustanovil maloletému kolízneho opatrovníka - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny C., na zastupovanie v tomto konaní.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to rodným listom maloletého dieťaťa, správou Sociálnej poisťovne C. ohľadne dávok, správou Obecného úradu F., písomným vyjadrením matky, správou o vykonanom šetrení v rodine Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C., predloženou fotodokumentáciou zo strany matky, správou ÚSPVaR C. o voľných pracovných pozíciách v okrese C., správami OR PZ SR C. v súvislosti s predvedením otca maloletého, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu a zistil tento skutkový a právny stav:

5. Súd pojednával v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa, ktorý napriek tomu, že bol riadne a včas niekoľkokrát predvolaný na pojednávania, predvolania aj prevzal, na pojednávanie sa nedostavil a svoju neprítomnosť neospravedlnil. Súd opakovane požiadal aj o predvedenie otca maloletého na pojednávanie, ktoré bolo bezúspešné, pretože v čase, keď mal byť predvedený sa nezdržiaval na adrese svojho trvalého pobytu, dokonca mu bola uložená aj poriadková pokuta z dôvodu nerešpektovania pokynov súdu, o ktorých následkoch bol otec riadne poučený.

6. Matka na pojednávaní trvala na podanom návrhu, poukázala na skutočnosť, že s otcom maloletého dieťaťa žili v spoločnej domácnosti od narodenia dieťaťa s tým, že otec zo spoločnej domácnosti stále odchádzal na dva – tri týždne, opätovne sa domov vrátil a od októbra minulého roku už nežijú v spoločnej domácnosti a spolužitie ukončili. Otec dieťaťa odišiel bývať ku svojej matke do C. a od tej doby nie sú v žiadnom kontakte. Toho času mu matka už nedvíha ani telefón, pretože s ním sa nedá rozprávať, stále sa jej vyhráza, nadáva, kričí na ňu, vyjadril sa, že jej nedovolí zobrať syna do G., pričom však o syna nejaví záujem. Od ukončenia spolužitia nebol syna navštíviť ani raz, len raz sa s ním telefonicky kontaktoval. Otcovi maloletého ide len o to, aby ona nebola šťastná a vôbec mu už nejde o záujem dieťaťa. Dieťa má z otca strach, pretože aj posledne v októbri minulého roku, keď bol pod vplyvom návykových látok (opitý a nafetovaný), rozbil pred maloletým synom televízor, ju fyzicky napadol a hodil ju do balkónových dverí. Zdôraznila tiež, že má vedomosť o užívaní drog otcom maloletého, bojí sa ho, pretože je veľmi násilný. Čo sa týka práce, pracoval len brigádnicke, nikdy nemal stály príjem, niekedy zarobil 100,- inokedy 500,- eur mesačne a boli mesiace, keď nič nezarobil. S otcom dieťaťa už nemá záujem obnoviť spolužitie, toho času má zabezpečené pracovné miesto a bývanie v G., kde chce vycestovať aj s maloletým dieťaťom a pre dieťa má už prisľúbené miesto v predškolskom zariadení. K svojmu príjmu uviedla, že poberá materský príspevok v sume 300,- eur, okrem toho iný príjem nemá,

ale finančne jej vypomáhajú rodičia, otca má vojaka z povolania a mamu má na invalidnom dôchodku. Otec dieťaťa na výživu maloletého od októbra 2022 ničím neprispel, nebol ochotný prispieť ani na lieky, keď bolo dieťa choré. K stykom otca s maloletým, ktorej úpravy sa otec domáha, súhlasí len za jej prítomnosti, keďže si je vedomá toho, že otec by sa dieťaťu aj tak nevenoval, odovzdal by dieťa svojej matke a on by trávil čas so svojimi kamarátmi, ktorí tiež holdujú návykovým látkam. V neposlednom rade matka uviedla, že toho času má priateľa, ktorý žije v G., nejedná sa zatiaľ o vážnu známosť, ale má možnosť sa k nemu nasťahovať. Jej priateľ v G. obýva 5 - izbový rodinný dom, má v starostlivosti dve maloleté deti z jeho predchádzajúceho vzťahu, o ktoré sa stará. Okrem neho má v G. aj rodinu. Maloletý už bol v kontakte s jej priateľom a majú pekný vzťah. V súvislosti s návrhom otca na úpravu stykov s maloletým matka uviedla, že s jeho návrhom nesúhlasí z dôvodov vyššie uvedených a žiadala jeho návrh zamietnuť, prípadne by súhlasila upraviť styky otca s maloletým aj za jej prítomnosti, pretože má obavy o dieťa.

7. Kolízny opatrovník na predmetnom pojednávaní súhlasil s návrhom matky, domnieva sa, že matka má vytvorené v zahraničí vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa, uvedenú skutočnosť matka preukázala fotodokumentáciou jej miesta pobytu. Tiež predložila doklady o tom, že má pre dieťa v zahraničí zabezpečenú predškolskú starostlivosť a taktiež aj pediatrickú starostlivosť. Uvedený návrh matky sleduje najlepší záujem dieťaťa a otec svojou neúčastou na vytýčených pojednávaniach vlastne neprejavil žiadny záujem o prejednávajúcu vec a ani o samotné dieťa. Podanému návrhu matky navrhol vyhovieť s tým, že dieťa bude zverené do osobnej starostlivosti matky, navrhol, aby súd otca zaviazal platením vyživovacej povinnosti vo výške minimálne 100,- eur mesačne a styky otca s dieťaťom nenavrhol upraviť s tým, realizácia stykov otca s maloletým bude na základe vopred dohodnutých stretnutí s otcom. Je v záujme dieťaťa, aby nateraz bolo čím skôr v starostlivosti matky, preto navrhol, aby bol udelený súhlas namiesto otca aj na vycestovanie a vysťahovanie dieťaťa do zahraničia ako aj k jeho osídleniu v uvedenej krajine. Súhlasil so späťvzatím návrhu v časti, ktorá sa týka zákazu stykov otca s maloletým dieťaťom. Návrh otca na úpravu stykov s maloletým navrhol v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodný.

8. Zo správy ÚPSVaR C. zo dňa 16.01.2023 o prešetrení pomerov vyplýva, že maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX pochádza z mimomanželského vzťahu matky D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX a otca C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X. Matka uviedla, že s otcom dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti od októbra 2022. Otec od toho času výživné na dieťa neplatil, navyše sa o dieťa nezaujímal, na starostlivosti a výchove dieťaťa sa žiadnym spôsobom nepodieľal. Matka uviedla, že už počas ich spoločného partnerského vzťahu bol otec často pod vplyvom alkoholu a omamných látok, pod vplyvom ktorých bol násilný voči matke, ale aj voči cudzím ľuďom, rozbíjal zariadenie bytu, v ktorom spoločne žili. V nočných hodinách vylamoval dvere a okná matkinho bytu a to aj v čase, keď ich syn spal vo vedľajšej miestnosti. Od toho obdobia ich syn odmieta spať v matkinom byte, dožaduje sa spania u starých rodičov, ktorí majú svoj byt v priamom susedstve, na tom istom poschodí panelákového bytu. Z uvedených dôvodov matka žiadala zákaz styku otca s maloletým dieťaťom. Ďalej uviedla, že odchádza za prácou do F. B. D. E. G. F. H.. Maloletý syn zostáva na F. v starostlivosti starých rodičov zo strany matky, ktorí majú vytvorené všetky podmienky pre starostlivosť a výchovu dieťaťa. Starý otec zo strany matky je zamestnaný ako profesionálny vojak a stará matka zo strany matky je poberateľkou invalidného dôchodku, teda je v jej možnostiach zabezpečovať celodennú starostlivosť o dieťa do času, kým je matka v zahraničí. Matka má v zahraničí nového partnera A. E., ktorý v uvedenej krajine už dlhodobo žije a pracuje, má už vytvorené svoje zázemie v meste I. a pomôže matke nájsť si vhodné zamestnanie. Keď bude mať matka dieťaťa stabilné zázemie, chcela by s dieťaťom vycestovať do G. a zabezpečovať tam jeho starostlivosť. Otec dieťaťa s tým nesúhlasí, robí matke problémy, odmieta matke podpísať doklady k vycestovaniu dieťaťa aj napriek tomu, že sa o dieťa de facto vôbec nezajíma a nenavštevuje ho. Z uvedených dôvodov žiadala matka vo svojom návrhu aj udelenie súhlasu namiesto otca na vycestovanie dieťaťa do F. B. D. E. G. F. H. a k jeho osídleniu v uvedenej krajine. Matka dieťaťa žije so svojim dieťaťom v trojizbovom čiastočne zrekonštruovanom panelákovom byte, ktorý je kompletne zariadený novým, vkusným nábytkom. Uhrádza za uvedený byt poplatky za SIPO vo výške 100,- eur, elektrickú energiu vo výške 27,- eur, internet vo výške 35,- eur. V súčasnej dobe poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 300,- eur, má predĺženú materskú dovolenku zo zdravotných dôvodov na strane dieťaťa. Dieťa má diagnostikovanú hypostádiu, t.j. vrodená vývojová chyba močovej rúry a mužského pohlavného ústrojenstva. Matka je preto s dieťaťom nútená každý polrok absolvovať kontrolu v pediatrickej urologickej ambulancii v B.. Prešetrené pomery boli vykonané aj v domácnosti otca na adrese C.. Otec dieťaťa bol síce doma, avšak podľa vyjadrenia starej matky zo strany otca ležal v

posteli, bol chorý, užíval medikamentóznú liečbu. Stará matka zo strany otca uviedla, že matka dieťaťa chce s jej vnukom vycestovať do zahraničia, ale otec dieťaťa jej to nedovolí, pretože sa bojí že dieťa stratí. Syna otec nenavštevuje, pretože mu to matka dieťaťa nedovolí. Aj stará matka zo strany otca nakúpila darčeky na Vianoce, ale matka nedovolila, aby ich odovzdali dieťaťu, pretože sa s ňou otec nechce dohodnúť. Stará matka zo strany otca uviedla, že otec dieťaťa je v súčasnej dobe nezamestnaný, privyrába si ilegálne v odvetví stavebníctva, nakoľko je vyučený murár. Do budúca si bude hľadať zamestnanie v zahraničí. Uviedla, že otec prejavuje záujem vo veci starostlivosti o dieťa, chcel by, aby súd zveril dieťa do ich striedavej osobnej starostlivosti. Vyjadrila sa, že so starostlivosťou o dieťa mu bude vypomáhať aj ona, hoci pracuje ako opatrovateľka seniorov v C. v dvojtýždňových turnusoch. ÚPSVaR C. ako súdom ustanovený kolízny opatrovník navrhol podanému návrhu matky vyhovieť, zveriť dieťa do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat' vyživovacou povinnosťou, styky otca s dieťaťom nenavrhol upraviť a zároveň navrhol udeliť súhlas na vycestovanie maloletého A. B., do F. B. D. E. G. F. H. a k jeho osídleniu v uvedenej krajine.

9. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka C. zo dňa 21.12.2022 vyplynulo, že rodičia maloletej nepoberajú dávku v nezamestnanosti, ani dávku nemocenského a dôchodkového poistenia.

10. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len ako „zákon o rodine“), Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

11. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa ustanovenia § 62 ods. 4) Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa ustanovenia § 65 ods. 1/, 2/ Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

17. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. V zmysle ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. V zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. V súvislosti s článkom 5 zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú najmä:

21. a/ úroveň starostlivosti o dieťa,

22. b/ bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

23. c/ ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

24. d/ okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

25. e/ ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

26. f/ podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvod schopností a vlôh dieťaťa,

27. g/ názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následného pocitu viny,

28. h/ podmienky na vytváranie a rozvod vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

29. i/ využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

30. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

31. Podľa článku 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú, že zabezpečia dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, pričom budú brať ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov, alebo iných jednotlivcov právne za dieťa zodpovedných a urobia všetky potrebné zákonodarné a administratívne opatrenia.

32. Podľa článku 5 Dohovoru o práva dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú rešpektovať zodpovednosť, práva a povinnosti rodičov, alebo v iných prípadoch členov širšej rodiny alebo obce v súlade s miestnymi zvyklosťami alebo zákonných zástupcov či iných osôb právne zodpovedných za dieťa. Budú sa snažiť o to, aby bola dieťaťu poskytnutá pomoc pri orientácii a výkone jeho práv uznaných týmto Dohovorom v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami.

33. Podľa článku 9 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov, proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom jednaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v najlepšom záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak žijú rodičia oddelene a je potrebné rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

34. Podľa článku 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, uvedené štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

35. Dohovor o právach dieťaťa prijalo valné zhromaždenie OSN dňa 20. 11. 1989, pre územie Slovenskej republiky nadobudol právoplatnosť dňa 6. 2. 1991, je uverejnený pod č. 104/1991 Zb.

36. Podľa článku 10 základných princípov Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy, v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

37. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

38. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

39. V zmysle ustanovenia § 25 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom. Dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia súdu. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom súd. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd styk maloletého dieťaťa s rodičom obmedzí, alebo ho zakáže.

40. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

41. Rodič, ktorému maloleté dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti, uplatňuje pri styku s ním svoju úlohu podieľať sa na osobnej starostlivosti a výchove dieťaťa, ktorú má danú Zákonom o rodine. Úlohou druhého rodiča, ktorý maloleté dieťa vychováva je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom a to hlavne vedením dieťaťa k tomu, aby malo správny vzťah k tomuto rodičovi. Obmedzenie, alebo zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom je opatrením, ktoré prenikavo zasahuje do práv a povinností rodiča a preto ho možno vysloviť až po riadnom zistení skutkového stavu veci. Súd je povinný zistiť, či uskutočňovanie styku rodiča s maloletým dieťaťom ohrozuje záujem dieťaťa, prípadne či ide iba o predstieraný stav, vyvolávaný zámerným pôsobením rodiča, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

42. Z prevedeného dokazovania vyplýva, že matka maloletého dieťaťa zabezpečuje starostlivosť o maloletého výlučne sama. Jej starostlivosť o dieťa je na dobrej úrovni. Matka maloletého z dôvodu, že s otcom dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a ich vzťahy sú narušené, prejavila záujem o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému, keďže mimosúdna dohoda s otcom maloletého nebola možná. Účelom konania matky nie je znemožniť vzťah otca a syna, aj keď otec o maloleté dieťa neprejavuje vážny záujem, ale matka svojím konaním chce zabezpečiť pre maloletého lepší život a dôstojnú budúcnosť. V najlepšom záujme maloletého dieťaťa je vytvoriť mu vhodné prostredie a podmienky pre výchovu a starostlivosť. Nakoľko matka potvrdila fotodokumentáciou miesta, na ktorom sa bude s maloletým v zahraničí zdržiavať a tiež predložením dokladov o zabezpečení predškolského zariadenia a pediatra pre maloletého, niet pochýb o vycestovaní a osídlení matky s maloletým prípadne aj v zahraničí. V zmysle uvedených skutočností, keďže otec sa žiadnou formou nepodieľa na starostlivosti o maloletého je dôvodné zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a zaviazat' otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa, nakoľko doposiaľ nebolo súdom upravené výživné na maloletého. Odôvodnené potreby maloletých detí sa každým rokom zvyšujú v dôsledku ich rastu, dospievania a tiež aj návštevou školy. Na zvýšených potrebách detí sa majú podieľať obidvaja rodičia, podľa svojich majetkových, finančných a zárobkových pomerov, s prihliadnutím aj na ich ďalšie vyživovacie povinnosti. Na základe vyššie uvedených skutočností súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I a II tohto rozsudku, keď maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá aj doposiaľ zodpovedne zabezpečovala starostlivosť o maloletého a otca maloletého súd zaviazal prispievať na jeho výživu sumou vo výške 100,- eur k rukám matky a to od právoplatnosti rozsudku s poukazom na tú skutočnosť, že otec maloletého, aj keď nie je v riadnom pracovnom pomere, vykonáva brigádnické práce – fušky v oblasti stavebníctva, čo potvrdila aj jeho matka a údajne toho času sa nachádza v zahraničí, kde si hľadá prácu, resp. už aj pracuje. Súd o vyživovacej povinnosti otca rozhodol aj bez jeho vyjadrenia s poukazom na tú skutočnosť, že otec napriek tomu, že mal vedomosť o predmetnom konaní, sa pojednávaní nezúčastnil, neprejavil záujem v konaní starostlivosti o maloletého pričom si sám podal návrh na úpravu stykov s maloletým, ako aj na určenie výživného. Súd vzhľadom na odôvodnené potreby dieťaťa výšku výživného 100,- eur zo strany otca považoval za primeranú, s prihliadnutím na skutočnosť, že otec maloletého má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť na maloletého J. B., ktorý pochádza z jeho predchádzajúceho vzťahu. Súd pri určení vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu zohľadnil jeho vek, jeho odôvodnené potreby, prihliadol na schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov, keď matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok ako aj prídavok na dieťa v sume do 300,- eur mesačne, pričom zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého. Súd má za to, že je v schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch otca, aby si otec plnil výživné v súdom stanovenej výške na maloletého a prispieval na maloletého minimálne 100,- eur mesačne a to aj napriek tomu, že má okrem maloletého ešte aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť, ako je aj vyššie uvedené.

43. Súd konanie o výživnom v prevyšujúcej časti nad 100,- eur z dôvodu späťvzatia časti návrhu zo strany matky zastavil, ako aj konanie o zákaze stykov otca s maloletým, v ktorej časti matka návrh tiež zobrala späť s poukazom na ustanovenie § 29 ods. 1/ CMP.

44. Súd styky otca s maloletým neupravil s tým, že realizáciu ponechal na dohodu rodičov a zároveň súd návrh otca v časti o úpravu stykov s maloletým zamietol ako nedôvodný, keďže súd nevzhliadol žiaden dôvod, pre ktorý by bolo možné návrhu otca vyhovieť. Súd pri úprave stykov v každom prípade sleduje záujem dieťaťa a snahou je vytvoriť stav spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, keď záujem dieťaťa musí mať prednosť pred záujmami rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a vývoj dieťaťa. Je potrebné neustále budovať vzájomný vzťah, ktorý sa má realizovať citlivo a v harmonickom prostredí bez konfliktov. Súčasný stav medzi rodičmi nezodpovedá harmonickému bezkonfliktnému prostrediu a preto súd styky otca s maloletým neupravil a ponechal ich na dohodu rodičov, kým návrh otca na úpravu stykov s maloletým zamietol a to aj vzhľadom na jeho postoj v predmetnom konaní a jeho nečinnosť. Záujem maloletého dieťaťa je spoločným znakom v konaní vo veciach starostlivosti o maloletých, výsledkom týchto konaní by teda nemalo byť vyriešením sporu medzi účastníkmi konania (rodičmi), ale zabezpečenie výsledku konania, ktorý zodpovedá najlepšiemu záujmu maloletého.

45. Súd v zmysle vyššie uvedených skutočností ako aj s poukazom na ustanovenie § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Namiesto otca súd udelil súhlas na vycestovanie maloletého do F. B. D. E. G. F. H. a k jeho osídleniu v uvedenej krajine, nakoľko to sleduje najlepší záujem maloletého dieťaťa pre jeho vývoj a život v priaznivejších podmienkach, ktoré je schopná matka maloletého dieťaťa zabezpečiť.

46. Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne príslušný krajský súd.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.